

Cô chủ quán nói tiếp - Đang đánh nhau ở Phan Rang, không biết có gì đặc biệt không. Khó quá, chúng ta có chi mà bày bày hớt.

Phố Nam, Ánh Sao Núi Cuối Trưa, Tháng 4-1975, Phần 4

Cát Bụi Đường Xa

(Tôi truy cập 20 ngày là tù binh và vượt thoát từ Đà Nẵng đến Vũng Tàu từ 30/3/1975 đến 18/4/1975)

.- Tiếp tục cuộc trình chinh phục hành: N+6, 9 / 4 / 1975 .

Tiếng chim hót trên cành cây, tiếng lá cây dạt chạm nhau kêu xào xạc mỗi khi có cơn gió thổi qua, xen lẫn tiếng động cơ các loại xe cộ giờ đây hàng ngày ngoài đường phố Quận 1 khi chúng tôi gặp mình như nhỡ. Tôi cuốn vải tẩm nylon, xếp như gối, dúi trong bụng phía trước. Chúng tôi còn thản nhiên đi ra sát mép, núp sau các thân cây dạt, trông thấy hàng đoàn dài, các loại xe Molotova chủ quân chánh quy Bắc Việt, xe kéo các loại súng pháo binh, hàng tấn Sam phòng không có chủ chỉ nhìn xa Tôi nói như với Quan: phải chỉ có vài đợt B 52 thì hay biết mấy !!!

Đoàn xe chầm chậm kéo dài cuối tiếng động cơ. Chúng tôi trèo vào căn nhà vắng vẻ, rửa mặt, xông đi vòng quanh sân phía sau nhà, đến các gốc cây dạt, lén mồi ngửi 2 quai dạt khô, dùng các cục đá có dúi như nẹp, đập tách phần vải dạt, xông khoét lấy dây dạt cột lại, đeo trên vai (giống như các khinh binh trong khu vực đi súng cỡ 60 / 81 ly mang mấy quai dạt khi đi hành quân) rồi ca bài "lên đường" tiếp tục cuộc "bình trình" với hy vọng sẽ đón được xe xin quá giang .

Đi mãi, đi mãi, đi mãi mà chúng tôi có bóng dáng xe dân sự nào chầm chậm qua, Tôi đoán có lẽ hôm

nay bọn chúng "cåm đång" dân chúng, đå cho các đoàn xe quân sự åu tiên đi qua vì trong suốt đån đång đi, råt nhiåu đoàn xe cåa Båc viåt di chuyển, trong đó có cå các loåi xe quân đåi cũ cåa VNCH, trên xe toàn là bån lính "con nít" 16 - 17 tuåi, chúng chå chå, bàn tán xem råt là "đáng ghét" khiån tôi ao åc nhång đåi u "không tång": phåi chi có máy bay oanh kích, phåi chi "quân ta måt lòng cå thå" thì đå gì có måt chung cuåc "då dàng" nhå Tôi våa thåy (Cuåc triåt thoåi cao nguyên đã tai håi cho så sång còn cåa Nam Viåt Nam, nhång så tan rå tåi miån Trung còn tai håi nhiåu hån nåa. Tåi cao nguyên, ít ra cũng còn có các trån đánh lån cåa cång quân vào Ban Mê Thuåt bång måt låc lång quá månh, so våi låc lång cåa quân trú phòng. Nhång tåi miån Trung, rõ ràng là phía VNCH tå gây ra så "såp đå tinh thån" råi đi tåi "chå båi" và "tan rå" (Trích trong: Cái chåt cåa Nam Viåt Nam. Tác giå Phong kim Vinh Trang 317, giởng 1 - 8).

Sau nhiåu giå đi bå våi các chång nhå "giåi lao" bång nåc và cåm đåa khô, chúng tôi tåi đåc cå Quån Bång Sån Tam Quan khoång 4 giå chiåu, nåi đây đang có måt phiên håp chå trå, trong túi Tôi còn chút ít tiån, nên Tôi rå Quan ghé låi måt quán nhå bên đång, chúng tôi mua vài bánh trắng nång, bánh có nhån đåa trån đång cùng måt chai nåc ngåt không có nåc đá. Sau khi trå tiån, Tôi håi thăm chå quán xem trong khu trong khu våc gån đây có Chùa hay Am nhå cåa Phåt giáo hay không, theo så hång đån cåa chå quán, chúng tôi đi bå khoång thêm 2 cây så thì đån måt ngôi chùa nhå. Trên đång đi, đåu våt chiån tranh còn đå låi å khåp måi nåi våi các nhà cåa, công så phòng thå bå phá hủy tan hoang; "Ngåm cånh sinh tình" khiån Tôi nhå låi thåi gian nåy cåa 10 năm vå tråc (8 / 4 /1965) cũng å tåi åp Phång đå Xã Tam quan Quån Bång sån nåy, Tiåu Đoàn 2 TQLC đã måt chiån công "lång låy" våi gån 150 VC bå xác, 10 tên bå båt sång, hån 100 vũ khí bå tåch thu, khi thiåt håi cåa Tiåu Đoàn 2 là không đáng kå. Trong trån nåy Tôi là Trung đåi trång Trung đåi vũ khí nång cåa ĐĐ1 våi vå ĐĐT là NT Tr / Úy Phåm Nhå. Tôi đåc ân thång huy chång båc (Så đoàn) đåu tiên trong binh nghiåp (Xem: Måt thåi đå nhå ĐĐ 1 TÜ 2 Tråu điån 1964 - 1972 DSST 2010).

Måt thåi gian sau đó, cũng tåi Xã Hoài Ân Tam Quan, ĐĐ1 / TÜ2 cũng tåo måt chiån thång våa phåi, khi ĐĐ1 hoåt đång riêng lå, làm tiån đån cho TÜ2, vå trí đóng quân bå tån công båi måt TÜ đåa phång Viåt Cång, ĐĐ1 giå vång khu våc phòng thå, loåi khåi vòng chiån 45 VC và 30 vũ khí bå tåch thu. Lúc båy giå ĐĐT là Tr/ Úy Trån kim Hoàng (K 17 VB) Tôi là Trung đåi Trång Trung đåi 16 (Tråi 3. Xem: Måt thåi đå nhå ĐSST 2010) .

Khi vào đån sân chùa nhìn thåy có treo 2 lá cå, måt cåa cái gåi là MTGPMN bên cånh là cå biåu trång cho Phåt giáo, Tôi và Quan våi vå quay båc trå ra, thì gåp ngay måt vå så già, chån chúng tôi låi và håi: các thí chå có cån nhà chùa giúp gì hay không. Tôi còn đang ú å, thì vå så già nói tiåp: các thí chå đång ngåi, gåp thå thåi thì phåi thå thôi. Nghe nói nhå våy Tôi và Quan måi an tâm ngå ý xin tá túc qua đåm nhång chúng tôi chå nói là dân håi cå chå không tå lå thân phån. Chúng tôi đåc vå så già, đån đi vòng bên hông vào chùa, phía sau håu liåu, chå cho måt chiåc giång ngå, đå rång cho hai ngåi, đån dò vài câu, sau đó bå đi. Tôi ra đåu cho Quan kín đáo theo sau, xem đång tånh. Quan trå lui, cho biåt vå så già đi xuång båp, khoång 30 phút

sau, chúng tôi có đäc bußi cäm nóng thí thäc cäa đäc Quan âm bßt qua vß sß già. Sáng hôm sau träc khi tß giß vß sß già đä lên đäng, Tôi và Quan có xin phép lên chính đän đä thßp nhang cäu nguyßn và tß nß các Đäc Phßt tß bị đä đä trßi, gia hß cho chúng tôi may mßn tßn tßi, sßng sót cho đän lúc này. Lßi thêm mßt bußi cäm chay nóng, no bßng, dù chß có rau lußc, nßc tßng. Vß sß già tßn chúng tôi ra đän tßn đäng QL, nißm câu "A di đà Phßt" sau khi chúc 2 thí chß lên đäng may mßn.

*****.- Hßa vô đän chí: N+7, 10 / 4 / 1975.**

Rßi nhà chùa chúng tôi tßp tßc đi theo Qußc lß 1, đäc đäng có nhßng chißc xe dân sß chßy qua nhßng vßc xin quá giang không thußn lßi, vì đäi đä sß các xe đäu đßy ßp ngßi hßi cä. Tßt cä các nßi chúng tôi đi qua, hßu nhß không bßt cä mßt "chßn hßi" nào cäa các chánh quyßn đäa phßng, có thß do "chißn đäch" xâm chißm mißn Nam, đä thành công quá bßt ngß, nhanh chóng, so vßi kß hoßch đßt đäm vào năm 1976 cäa Bß Chính trß Cßng sßn Bßc Vißt. Khoßng gißa trßa, sau mßt đän đäng dài đßi cän nóng nßng Tôi bßng nhiên thßy trong ngßi khó chßu, mßt cän chóng mßt và cäm giác nhßc đäu tß đầu kéo tßi không báo trßc. Tôi cho Quan bißt, Tôi nói Quan kißm chß nào thußn tßn, tßm đäng chân. Cußi cùng chúng tôi đäc sß giúp đß, cäa mßt thißu phß còn trß, ß mßt căn nhà bên đäng, cho tá túc qua đäm, sau khi cho Tôi ußng vài viên thußc gißi cäm, bußi sáng hôm sau còn cho hai chúng tôi, mßt bußi đäm tâm vßi nhßng con cá nhß, trßn lßn vßi nhßng con tép mßng, kho chung vßi đäa khô thái mßng, có cä ßt thßt cay. Đây là mßt trong nhßng kß nißm khó quên, trong chßng đäng dài vßt thoát.

Rßi ngôi nhà, Tôi tß hßi không bißt ngßi phß nß đó, thußc phe nào trong cußc chißn cäa vùng nßi tßng là "chßt nhß không vì mß nhßn kß, ban ngày bßn sß, ban đäm thì gß phßn la, gß mß, bßt loa tay alô, alô, alô... kêu gßi lính qußc gia đäu hàng; chß khi nào pháo binh 75 ly cäa TQLC ß Đäi 10 bßn qußy rßi, đáp lß thì mßi chßu im tßng (1965 - 1966). Dù sao thì Tôi cũng đä nhßn đäc mßt "tßm lòng nhßn ái".

*****.- Tißp tßc di hành. Hßt cän bß cäc đän hßi thái lai: N+8, 11 / 4 / 1975.**

Theo khoßng cách ghi trên các cät cây sß đäc theo QL1, chúng tôi đßng bßt đäu đi vào ranh gißi cäa qußn Phù Cát, nßi có căn cä cäa Sß Đoàn 6 Không quân VNCH, tß đây chúng tôi chß còn cách trung tâm Tßnh Quy Nhßn là 35 cây sß. Chúng tôi ßc tính vßi sßc khoß và tßc đä di chuyßn bß thì phßi mßt ít nhßt là 7 - 8 tßng đäng hß, mßi tßi đäc TP Quy Nhßn. Sau khoßng 2 giß đi bß, chúng tôi đäc mßt ngßi đän ông chßy xe Honda 67 đäng lßi và hßi đäng lßi trßng không. - đi đäu đó. - Chúng tôi trß lßi mußn đi vß Quy Nhßn. - có gißy tß Cách mßng cäp hay không. - chúng tôi trß lßi có. Ông ta bßo Tôi và Quan lên ngßi phía sau và xe phóng đi. Tôi có cäm giác ß thßt lßng ông ta, có vßt gßi cäm cäm nhß là khßu súng nhß (Colt 45 hay K54 không

biết) đã lên lên ng c&p thì phải chờ u v&y.

Lúc xe Honda chạy, Ông ta có hỏi vài câu gì đó nhưng do ngß c chỉ u gió Tôi nghe không rõ, nên chúng có trả lời. Gần một tiếng đồng hồ sau, Ông ta ngừng lại cho chúng tôi xuống xe & chờ Trßng Sß phẩm hay Kß thußt gì đó? hình như & đồng ng Quang Trung hay Nguyễn Huệ? (lâu quá không còn nhớ). Chßa kßp nói tiếng cảm &nh, thì ông ta đã vßi vß chạy ngay. Chúng tôi lại áp đồng chỉ n thußt cũ, là đi hỏi thăm tìm nơi có chùa để xin tá túc.

Có ngß chỉ cho chúng tôi, ngôi chùa có tên là Long Khánh (sß dß Tôi nhớ tên là gì trùng tên với Tßnh Long Khánh nơi sinh sống của anh Tôi). Vßn đã có kinh nghiệm "ngß Chùa" (Chùa thật chứ không phải là ngß chùa - là ngß với ai đó mà không phải trả tiền - !!!) cho nên chúng tôi đi đến chỉ u tßi mßi đi vào xin tá túc qua đêm. & đây chúng tôi bắt hỏi gißy tß, trßc khi đến cß cho trú ngß (Tßnh Quy Nhßn mßt vào tay Cßng sßn Ngày 31 tháng 3 năm 1975, theo cßn sóng rßi loßn và tß tan rã gißy chuyßn). Chúng tôi đến Gißy đi đồng ng cßa Ban Quân Qußn Tßnh Qußng Ngãi cßp, cho mßt tăng nhân trung niên, đáng để gißng nhß an ninh Việt cßng. Sau khi xem gißy tß xong, ông ta chỉ cho chúng tôi đi vß hßng dãy nhà nhß phía sau có mßt phòng lớn, dùng làm lßp hßc cho các ngß chỉ mßi vào tu trßc đây, trong căn phòng này đã có sßn mßt sß nam, phụ, lão, &u, sß ngß chỉ nßy đã chßy loßn tß Nha Trang vào đây & đây cß tußn lß, không biết lý do nào mà chßa trß lßi nßi chßn cũ. Mßi việc diễn ra bình thßng cho chúng tôi, nhớ là có cái ăn uống, chßng qua đêm, tßm giấc.

Bußi tối Tôi và Quan đi vòng vòng, thăm hỏi tin tức, sau cùng làm quen đồng cß với mßt gia đình, có vß giàu có với mßt chiếc xe riêng, loßi vßn tßi nhß, hißu Ford Falcon, gia đình gồm hai vß chßng và 2 con nhß, khi biết chúng tôi là lính Sài Gòn, qua gißy đi đồng ng. Họ hứa cho chúng tôi, đi theo họ khi ngày mai chúng tôi cùng họ đi ghi danh với Ban hỏi cß Tßnh Quy Nhßn.

***.- Ban Quân qußn TP Quy nhßn, may mắn lớn thật sáu: N+9, 12 / 4 / 1975 .

Sáng sớm trong khi chúng tôi còn đang chờ chờ & gßn cßa bßp nhà Chùa để lßnh "thứ thực" nhß đã đồng cß thông báo tßi qua. Ngß chỉ đàn ông cßa gia đình có vß giàu có, đi với vß đến bên Tôi và Quan, bßo chúng tôi đi theo Ông ta ngay, còn phần cßm thứ thực thì bà xã cßa ông ta sẽ lßnh dùm. Chúng tôi chßng biết chuyện gì tuy nhiên qua tiếp xúc tßi hôm qua, thấy vß chßng ông ta có thể tin đồng cß nên chúng tôi đồng ý. Lên xe ông ta chßy qua 4 - 5 ngß đồng ng, thì tßi mßt toà nhà lớn có tßm bßng để ghi: UB Quân qußn Tßnh Bình Định Ban hỏi cß .

Chúng tôi xuống xe, đi vào trong nhà mất s&ng& đã có mất t& tr& c, theo ch& d& n, d& n dò chúng tôi yên tâm c& trình Gi&y đi đ&ng c&a T&nh Qu&ng Ngãi là đ&c (l&i c&a ng&i đàn ông t&t b&ng, mà sau n&y m&i bi&t là tên Hùng) M&i chuy&n đ&u trời ch&y, khi chúng tôi nh&n đ&c Gi&y đi đ&ng m&i c&a T&nh Bình Đ&nh. Chúng tôi tr& ra thì đã g&p anh Hùng đang ch& đ&i, cùng nhau tr& v& Chùa Long Khánh. Chúng tôi ph& thu đ&n v&t đ&ng, hành lý c&a gia đình anh Hùng t&t b&ng, sau đó toàn b& chúng tôi r&i Quy Nh&n khi ánh n&ng b&t đ&u r&i chi&u trên kh&p thành ph&. Tôi và Quan ng&i phía sau thùng xe, chung quanh là đ& đ&c hành lý c&a gia đình Anh Hùng. Có l& ch&a phút giây nào, trên ch&ng đ&ng " v&t thoát ", chúng tôi c&m th&y sung s&ng và tho&i mái nh& lúc n&y vì ch&ng& r&ng r&i tho&ng mát, xe ch&y nhanh, không b& làm phiền vì các ng&i chung quanh. Tôi nói v&i Quan: k& n&y v& đ&c, ch&c phải " c&o đ&u, ăn chay 3 tháng ". Quan cũng bi&u đ&ng tình nh&ng còn kèo nài thêm m&t câu "nh&ng ph&i cho nh&u vài b&a cho đã, r&i m&i tính, anh T& ". Tôi tr& l&i: "Anh T& ch& bi&t phá m&i mà thôi". Th&nh tho&ng tài x& Hùng t& phía tr& c nói với ra phía sau, đ&i kh&i cho bi&t chi ti&t l& trình xe t&i đâu v...v...

Xe ch&y kho&ng h&n 2 gi&, Tài x& Hùng cho xe đ&ng l&i T&y Hòa Phú Yên (cách Quy Nh&n kho&ng 95 cây s&) đ& cùng nhau ngh& ng&i, ăn u&ng m&i th& do anh Hùng đãi th&, l&n đ&u tiên u&ng l&i m&t lon cocacola ngon h&t bi&t, chúng tôi nói l&i cảm &n c& 2 v& ch&ng anh Hùng, lúc đó m&i l& t&y là thu&c phe ta, H& sĩ quan c&a Trung tâm hu&n luy&n KQ Nha Trang. Khi đã t& t&ng, lúc đó Tôi và Quan m&i l& thân ph&n th&t. Theo Th&ng sĩ Hùng thì Nha Trang l&t vào tay C&ng S&n "l&ng x&t", lúc đ&u ch& có m&t vài tên "đ&c công" ném l&u đ&n (1 / 4 /1975), gây s& h&n lo&n, hoang mang, r&i t& tâm lý lo s&, tình th&n ch& b&i do các cu&c rút quân, tri&t thoái "vô t& ch&c, thi&u ch& huy" c&a Quân Đoàn 2 và 1, th& là m&i ng&i " khăn gói qu& m&t, k& tr& c ng&i sau, kéo nhau, ùn ùn b& ch&y, mãi t&i ngày 4 tháng 4 năm 1975 Vi&t c&ng m&i vào thành ph& Nha Trang ! ". Chúng tôi ch& bi&t l&c đ&u th& dài ngo&ng.

Sau 1 ti&ng nghĩ ng&i, chúng tôi l&i ti&p t&c lên đ&ng và đ&n Nha trang lúc kho&ng 4 gi& chi&u. Th / sĩ Hùng có m&i chúng tôi v& nhà m& v& c&a anh đ& nghĩ đêm; nh&n th&y chúng tôi đã làm phiền gia đình anh quá nhi&u, v&i l&i e ng&i s& có m&t c&a chúng tôi s& có th& gây phiền toái cho anh, chúng tôi l&y c& ph&i đi tìm nhà bà con nên chào t&m bi&t. Th / sĩ Hùng còn c& dúm trong tay Tôi và Quan m&i ng&i m&t ít ti&n b&o đ& đ&n túi. Chúng tôi không bao gi& có c& h&i, đ&n đáp nh&ng ân tình cao quý nh& th&; có l& ph&i đ&i ch& đ&n ki&p sau !!! . Đêm nay chúng tôi xin ngủ nh&, tr& c hàng hiên m&t ngôi nhà & ven đ&ng Đ&c L&p là đ&ng ph& chánh c&a Nha trang, trong đêm th&nh tho&ng có nh&ng toán tu&n tra Vi&t c&ng đi ngang qua nh&ng không xét h&i .

***** .- Nha trang, l&i v& thu ng&n, may m&n l&n th& 7: N+10, 13 / 4 / 1975 .**

Bu&i sáng s&m, tr& c khi thành ph& Nha trang b&t đ&u m&t ngày m&i trong không khí n&ng n&, u& o&i, nghi k& đ&i s& đ&i u hành c&a nh&ng " ng&i ch& m&i ", chúng tôi ng& l&i cảm &n gia ch& đã cho ng& nh& tr& c hàng hi&n, chúng tôi đi lang thang đ&c theo dây ph& đ&ng Đ&c l&p, có ti&n trong túi do Th&ng sĩ Hùng cho hôm qua, chúng tôi ghé vào m&t quán cà phê bên đ&ng. Khuôn m&t kém vui c&a cô ch& quán, cũng đ& nói lên tâm tr&ng th&p th&m âu lo chung c&a t&t c& ng&i dân mi&n Nam t& nhiên " b& đ&i đ&i " ngoài ý mu&n. Khi mang cà phê đ&n cho chúng tôi cô ch& quán kín đáo nhìn ra phía c&a r&i h&i nh&. Hai anh ch&c là lính VNCH & Sài Gòn - Chúng tôi không tr& l&i mà ch& g&t đ&u ... Cô ch& quán nói ti&p - Đang đánh nhau & Phan Rang, không bi&t có gi& đ& c không. Kh& quá, ch&a có chi mà b& ch&y h&t.

Tôi th&y đau nhói trong tim b&i câu nói " vô tình " mang l&i trách móc cay đ&ng, chua ch&t nh& v&y. L&i nói c&a m&t cô gái tr& (20 - 25 tu&i) có l& cũng là l&i nói chung cho nh&ng ng&i dân t& Qu&ng Tr& đ&n Nha Trang & th&i đ&i m n&y, trong n&i u u&t, & m &c, b&c t&c không bi&t đ&i u gì, lý do nào, khi&n cho m&t quân l&c anh đ&ng, kiêu hùng, t&ng tr&i qua bao c&n sóng đ& trong cu&c chi&n b&o v& đ&t n&c, v&n hi&n ngang t&n t&i t& 20 năm qua (1955 - 3 / 1975) nay ch& ch&a t&i 3 tu&n l&, đã đ& m&t m&t ph&n l&n l&nh th& c&a Qu&c gia v&i nhi&u đau th&ng, tang tóc, mà không có b&t c& m&t th& hi&n ch&ng t& tinh th&n trách nhi&m do dân và vì dân .Trong chia s& chung tâm t& v&i cô ch& quán, chúng tôi ch& nói nh&ng l&i an &i chi&u l& kèm theo nh&ng hy v&ng & o t&ng nh&m giảm b&t s& phi&n mu&n cho cô. Hi&n t&i, chính b&n thân c&a chúng tôi cũng còn ch&a bi&t s& đ&i v& đâu, k&t cu&c s& nh& th& nào!.

R&i quán cà phê, chúng tôi còn đang phân vân, ti&n tho&i l&ng nan, vì nh&ng tin t&c chi&n s& liên quan đ&n m&t tr&n Phan Rang c&a Quân đoàn 3. Căn c& vào các c&t cây s&, kho&ng cách t& Nha Trang đi Ninh Thu&n (Phan Rang) ch& có trên đ&i 80 cây s&, nh& th& n&u may m&n có đ& c ph&ng ti&n xe đ& di chuy&n thì ch& trong kho&ng 2 gi& đ&ng h& s& đ&n vùng đang giao tranh, lúc đó s& h&u xét .Tr/ Ủy Quan bàn v&i Tôi tr& l&i đ&ng cũ, tìm nhà Th/ s& Hùng Không quân nh& giúp đ&, trong khi Tôi còn đang l&ng l& ch&a quy&t đ&nh, có m&t ph& n& trung niên tr&c 60 tu&i, trên tay là cái gi& đi ch&, khi b& c ngang qua có l& nghe gi&ng nói mi&n Nam c&a chúng tôi, nên Bà đ&ng l&i, h&i luôn --- 2 cháu là ng&i Sài Gòn ph&i không ? Đi lính gì v&y.

Th&y Bà là ng&i l&n tu&i g&ng m&t phúc h&u, nên chúng tôi nói th&t v&i Bà v& tình c&nh hi&n nay, tuy nhiên tuy&t đ&i chúng tôi không nói rõ c&p b&c cũ. Nghe xong Bà b&o chúng tôi đ&ng ch&, Bà đi ch& mua ít món hàng s& tr& l&i ngay. Kho&ng 20 phút sau Bà tr& l&i, ra đ&u cho chúng tôi đi theo Bà, qua m&t ng& t& là đ&n m&t ngôi nhà có l&u, không l&n l&m, phía tr& c có kho&ng sân nh& v&i vài ch&u bông (Tôi còn nh& tên là Ph&ng Ph&ng Sài, hi&n nay v&n còn) Bà lên ti&ng g&i, phía trong có ti&ng m&t thanh niên tr& l&i, qua cách x&ng hô Tôi đoán là con hay cháu c&a Bà, khi cánh c&a đ& c m& ra, Bà lên ti&ng: --- M& g&p 2 c&u n&y là lính C&ng hoà gi&ng nh& con ,T&i nghi&p ch&y t& Đà N&ng vào đây, v...v

Khi đã vào hän trong nhà, qua sä giäi thiäu cäa Bà, đäc biät ngäi thanh niên đó là con rä, tên Thäng, cäp bäc Tr/Úy, Khóa 3 Chiän tranh chính trä, phäc vä Tiäu khu Khánh Hoà (Nha Trang); sau khi thành phä Nha Trang tä nhiên "bäng", Thäng cũng nhä mäi ngäi khác, phäi trän vä nhà hiän nay cũng chäa biät tính sao. Sau màn chào häi làm quen, chúng tôi đäc Thäng chä cho nhà täm, khi trä ra chúng tôi đã có sän 2 bä áo quän còn mäi, täng đäi väa vän, chä có đäiu häi ngän so väi chiäu cao cäa Tôi.

Khoäng träa, chúng tôi đäc mät bäa ăn đäy đä và ngon miäng, ăn xong chúng tôi, Tr/Úy Thäng cùng ngäi khoäng sân nhä chia sä tâm sä. Thäng trä ra rät chán chäng cũng nhä không biät phäi đäa vä, con nhä đi tän nä đâu, vì theo Thäng chäy đâu räi cũng phäi sa vào cái rä do chính chúng ta täo ra khi: " giá trä tinh thän trong quân đäi là yäu tä chính, đä quân đäi chiän đäu giä gìn bä cäi, ngày nay tinh thän vì näc quên mình, không còn trong quân läc là do lãnh đäo chä biät đän bän thân v...v...". Tôi không muän tranh cäi, vä nhän đänh có vä tiêu cäc cäa Thäng vä läi ngay tä đäu khi gäp bà mä vä cäa Thäng, Tôi đã che đäu cäp bäc cũ, nay nói ra thät là bät tiän.

Khoäng 3 giä chiäu, chúng tôi đang näm nghä ngäi, Bà Cä tä phía trong buäng chäy ra, cho biät väa nghe trên đài phát thanh thông báo, kêu gäi Sĩ quan và Công chäc chánh quyän Sài Gòn đi trình diän trong 3 ngày, kä tä ngày mai 14 / 4 / 1975. Thäy sä lo läng thä hiän trong gia đình, nên chúng tôi bày täi cá män và xin phép ra đi đä tìm phäng tiän vào trong Nam. Lòng hiäu khách, sä quyän luyän cäa tình chiän häu khiän chúng tôi räi căn nhà trong bụi ngúi, vì biät räng sä không bao giä có cä häi trä läi, đä đän đáp mäi ân tình tä nhäng con ngäi có trái tim chân chính và thân thiän.

Trên đäng đi, tình cä ngang qua chùa Tänh häi, thäy có đông đúc ngäi ra vô, nên chúng tôi cũng vào trong quan sát, thì ra näi đây cũng có rät nhiäu dân chäy loän tä Cam Ranh và Phan Rang đang trú ngä, thä là bài bän cũ, läi đäc đem ra áp đäng. Chä, cäm näc thì đã có thí thäc cäa nhà Chùa. Chúng tôi qua đêm täi Chùa näy, cũng läi nhìn sao trên träi và tiäp täc cäu nguyän.

*****.- Cam ranh không đánh mà mät và gäp läi Đ/Úy Hên: N+11, 14 / 4 / 1975 .**

Chúng tôi räi Chùa Tänh häi rät säm, trên đäng đi đã thäy xuät hiän nhiäu toán ngäi, mang bäng đä cánh tay trá vũ khí trang bä phän län là súng M16 cäa VNCH. Tôi đoán là bän " ruäi bu " có mät do hôm nay là ngày kêu gäi trình diän đäu tiên, nên chúng hiän diän nä đäng phä đä "hù thiên hä". Tôi và Quan quyät đänh räi Nha Trang ngay läp täc, chúng tôi đi bä chäm räi

vội hy vọng đón đ&#c xe, xin quá giang về Cam Ranh. Tr&#i không ph&# k&# kh&#n cùng sau cùng có m&#t xe hi&#u Lada&#t (xe s&#n xu&#t ở Sài gòn tr&#c 1975) đã cho quá giang, không ph&#i tr&#i, chúng tôi về t&#i Cam Ranh, Phạm ng Cam Nghĩa tr&#c 12 giờ tr&#a.

Đang đi lang thang t&#i cây số 1, Tôi gặp l&#i Đ/ Úy Hên và Tr/ Úy Quân, chúng tôi vô cùng mừng rỡ, khi nghe Tôi kể về tình tr&#ng của L&#c và Phán đã bắt giữ, Hên chờ thời dài nói nh&# số mừng c&#. Sau đó chúng tôi l&#i chia tay vì theo l&#i Hên cho biết là Tr/ Úy Quân đã tìm đ&#c, m&#t chờ nghe đ&#ng ý v&#t bị&#n, tuy nhiên Hên cũng không tin tr&#ng l&#m cho nên không dám rủ Tôi đi theo. Sau n&#y Đ/ Úy Hên kể l&#i đã may mắn thoát chết khi bị du kích đ&#a ph&#ng ph&#c kích t&#i bãi bị&#n ch&#n bắt và nổ súng làm thi&#t m&#ng m&#t số l&#n dân chúng (Đ/ Úy Hên về đ&#n Vũng Tàu tr&#c Tôi 2 Ngày). Sau khi t&#i già Đ/ Úy Hên, Tôi và Quan tiếp t&#c cuộc hành trình theo QL 1, đ&#n kho&#ng 5 giờ chiều thì gặp m&#t quán nh&# bên đ&#ng, ghé vào h&#i thăm tình hình phía tr&#c, mua m&#i ng&#i 4 cái bánh ú để ăn t&#i nay. Theo l&#i khuyên của bà chủ quán, chúng tôi c&#ng đi thêm vài cây số cho đ&#n khi gặp đ&#c m&#t cái Mi&#u th&# khá l&#n, n&#m c&#nh m&#t con sông, trong lúc n&#y chúng tôi đã nghe v&#ng xa xa tiếng máy bay. Khi chúng tôi vào trong Mi&#u th&#, thì đ&#ng đ&#u vội m&#t gia đình chủ lo&#n, cũng vội a m&#i quay l&#i, sau khi c&# nhà đang tìm v&# l&#i Qu&#n Du Long thu&#c T&#nh Ninh Thuận, thì rủ vào vùng đang giao tranh nên chủ bán s&#ng, bán chết v&# đây, chúng tôi chia nhau cùng trú ng&# và qua đêm trong Mi&#u Th&#.

Theo l&#i kể l&#i của ng&#i đàn ông chủ chiếc xe, thì hiện nay l&#c l&#ng Nh&#y dù (sau n&#y đ&#c biết là L&# đoàn 2 Dù gồm các TĐ 3, 5, 7, 11 và L&#Tr&#ng là Đ/ Tá Nguyễn thu L&#ng bắt làm tù binh trong M&#t tr&#n Phan Rang, kể c&# T&# L&#nh Ti&#n ph&#ng QĐ3Tr /T&#ng Nguyễn Vĩnh Nghi và T&# l&#nh S&# đoàn 6 Không quân Ph&#m ng&#c Sang, Biết đ&#ng quân Liên Đoàn 31 của Đ/ Tá Nguyễn Văn Bị&#t và S&# đoàn 2 đã tái ch&#nh trang, Phan Rang cũng là quê cha đ&#t t&# của C&#u TT Nguyễn Văn Thi&#u) đang l&#p phòng tuyến ở Du Long nh&#m ngăn ch&#n số ti&#n quân của B&#c việt.

Trong suốt ch&#ng đ&#ng t&# Nha Trang đi xu&#ng Cam Ranh, chúng tôi hoàn toàn không ghi nh&#n, bắt c&# cuộc chuyển quân nào của phía B&#c Việt, có l&# số b&# Không quân ta oanh kích. Trong đêm thanh vắng theo chiều gió, Tôi nghe rõ tiếng máy bay r&#m r&#i ở ph&#ng Nam, đi&#u n&#y khi&#n cho Tôi hy vọng quân ta sẽ m&#nh m&# ph&#n kích chiếm l&#i nh&#ng ph&#n đ&#t đã mất, ít ra cũng t&#i Quy Nh&#n (vùng đ&#t m&#i phân chia l&#i, theo các tin đ&#n). Tr&#c khi đi ngủ Tôi có đ&#p trò chuyện v&#i ng&#i đàn ông (Tôi tin chắc cũng thu&#c phe ta nh&#ng tôn trọng vì c&# riêng t&# nên không hỏi), m&#i biết r&#ng ở Cam Ranh cũng ch&#ng có đánh nhau gì c&#, t&# nhiên đi t&#n h&#t, rồi sau đó Việt c&#ng m&#i vào (Ngày 3 Tháng 4 Năm 1975, Cam Ranh là n&#i tập trung dân t&# n&#n và binh sĩ VNCH di t&#n t&# các t&#nh phía B&#c. Cam Ranh bắt ng&# rồi thì các đ&#n về của S&# đoàn 10 B&#c việt m&#i kéo t&#i (Trích trong: Cái chết của Nam Việt Nam Tác giả Phạm kim VinhTrang 328 giởng số 21 - 25).

*****.- Suýt chết vì bom Không quân phe ta oanh kích: N+12, 15 / 4 /1975 .**

Một trại ch&a k&p lên & ph&ng Đông, chúng tôi v&a m&i t&nh ng&, b&ng nhiên nghe tiếng máy bay t& xa, ào ào bay t&i, tiếng đ&ng c& kêu vang đ&i trên b&u tr&i, Tôi và Quan v&i ch&y ra kh&i Mi&u th&, đ& xem chuy&n gì đang xảy ra, trong khi c& gia đình c&a ng&&i đàn ông kia, ki&m ch& tr&n sau các bàn th&; chúng tôi núp sau m&t thân cây l&n cách Mi&u kho&ng 20 - 30 th&&c. Chúng tôi th&y 2 chi&c A 37 đang xé gió, lao xu&ng theo h&ng Tây B&c qua Đông Nam, trong ph&n &ng t& nhiên c&a 11 năm tác chi&n .Tôi kêu l&n v&i Quan: ch&t r&i n&m xu&ng nó chu&n b& đánh bom. Chúng tôi dán mình xu&ng sát m&t đ&t và ch& đ&i, tiếng rít gió c&a m&y qu& bom nghe rõ nh& bom s& r&t ngay c&nh. Hai tiếng n& long tr&i v& đ&t, cách chúng tôi ch& kho&ng 100 - 200 mét & phía ngoài đ&ng QL1, thì ra & đó có m&t cái c&u, b&t ngang qua con sông nh&, Không quân oanh kích cây c&u nh&m không cho đ&ch đ& dàng chuy&n quân.

Sau 3 đ&t đánh mà chúng tôi không bi&t k&t qu& ra sao, 2 chi&c A 37 bay m&t khu&t đ&ng n&i phía Nam (sau này nghe nói 1 trong 2 phi công là Ông Lý T&ng). Chúng tôi quay tr& vào trong Mi&u th&, thì th&y c& gia đình ng&&i đàn ông đang qu& l&y t& n, tr&&c bàn th& Ph&t. Sau khi m&i ng&&i đã t&nh h&n vì chuy&n máy bay oanh kích, ng&&i đàn ông t& ý s& ch& gia đình ông ta v& l&i Cam Ranh ch& tình hình bi&n chuy&n sau n&y. Chúng tôi ng& ý xin đi theo thì đ&&c ông ta đ&ng ý. Th& là chúng tôi tr& l&i Cam Ranh. Ngôi nhà c&a thân nhân ng&&i đàn ông, & t&i Ph&ng Cam Linh TP Cam Ranh, đêm &y chúng tôi xin ng&&i đàn ông ngủ trong xe c&a ông ta v&i lý do trông ch&ng đ& đ&c cho gia đình. Tôi và Quan cùng nhau trao đ&i v& vi&c quân ta có gì đ&&c Ninh Thuận hay không?

Theo suy nghĩ c&a riêng Tôi, thì ch&c ch&n quân l&c VNCH ph&i l&p m&t tuy&n phòng th& v&ng ch&c & Phan Rang vì đó là quê h&ng x& s& cũng là n&i có m& mã t& tiên ông bà bao nhiêu đ&i c&a TT Thi&u, đ&ng th&i có m&t phi tr&&ng quân s& l&n t&i Phan Rang và r&t g&n v&i phi tr&&ng Biên Hoà cho nên vi&c không y&m s& nhanh chóng, d& dàng h&n .Chúng r&i vào gi&c ng& v&i nh&ng m&t m&i, âu lo tri&n miên vô t&n .

(H&t Ph&n 4)